

الغدیر علامه امینی

الغدیر فی الکتاب و السنه و الادب، نام کتابی در ۱۱ مجلد، از علامه امینی است که در دفاع از حق جانشینی بی واسطه امیرالمؤمنین (ع) نسبت به پیامبر (ص) نوشته شده است. «الغدیر فی الکتاب و السنه و الادب»، به معنای «غدیر در کتاب (قرآن)، سنت، و ادبیات» است. انتخاب این عنوان برای این کتاب بدین معناست که کسی که منکر حدیث غدیر و امور وابسته به آن شود، در واقع منکر قرآن، سنت، ادبیات، تاریخ و مجمع علمی شعر عرب شده است چرا که نویسنده مدعی خود را با اسناد متقن و شواهد قطعی از هر سه منبع مذکور، به اثبات رسانده است. (دانشنامه اسلامی، معرفی الغدیر) در جلد دوم مجموعه الغدیر، به شعرهای مربوط به غدیر می پردازد. نویسنده نخست جایگاه شعر و شاعری در قرآن و سنت را بررسی می کند. (موسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت علیهم السلام) مثلاً از شعرای قرن اول حسان بن ثابت را نام می برد که در واقعه غدیر بوده و شعر گفته است استنباطش از مولا و غدیر را در شعر بیان می کند و یا در قرن دوم «کمیت اسدی» را نام می برد و به همین ترتیب جلو می رود. از نکات جالبی که مرحوم علامه امینی بدان پرداخته، این است که او از عمروعاص که از

دشمنان اهل بیت (ع) و امیرالمؤمنین (ع) است شعری را در واقعه غدیر به همان نحوی که در باور شیعه است، بیان می کند. عمروعاص قصیده ای به نام «جلجلیه» دارد که از شاهکارهای ادبی عرب است. وقتی معاویه عمروعاص را به فرمانداری مصر منصوب می کند، پس از مدتی از او خراج مصر را طلب می کند و با شانه خالی کردن عمروعاص از پرداخت مالیات، معاویه او را تهدید می کند که اگر خراج مصر را ندهی تو را عزل می کنم و عمروعاص در جواب معاویه این قصیده را می فرستد. این قصیده دقیقاً به امر غدیر و خلافت و ولایت امیرالمؤمنین (ع) بر اساس همان اعتقاد شیعه اشاره می کند. (خبرگزاری مهر)

غدیر از دیدگاه یک مستشرق

جرج جرداق، نویسنده، شاعر و نمایشنامه نویس مسیحی لبنانی است که در سال ۱۹۳۳م متولد شد. پدر و مادرش به حضرت علی (ع) بسیار ارادت داشتند. جرج جرداق صاحب دایرة المعارف «علی؛ ندای عدالت انسانی، علی و حقوق بشر، علی و انقلاب فرانسه، علی و سقراط، علی و ناسیونالیست عربی» و عناوین دیگری در این زمینه است.

اودر وصف حضرت علی (ع) می گوید: «ای روزگار کاش می توانستی همه قدرت هایت را، و ای طبیعت، کاش می توانستی همه استعدادهایت را در خلق یک انسان بزرگ، نبوغ بزرگ و قهرمان بزرگ جمع می کردی و یک بار دیگر به جهان ما یک علی دیگر می دادی» جرداق می گوید: «غدیر باید جهانی شود، شیعیان باید به مسأله ای غدیر اهمیت فراوان بدهند و این طور نباشد که فقط در ایام غدیر به یاد غدیر باشند. غدیر سند اسلام و شیعه است. وی معتقد است: دشمنان غدیر جاهل و احمق هستند و به راستی که همین طور است؛ دشمنان علی بن ابی طالب به کلی احمق هستند و احمق هم به هیچ نتیجه ای نمی رسد.

او در مصاحبه با شفقنا می گوید: افراد گوناگون می توانند به مذهب شیعه برسند و از نظر من راه رسیدن به غدیر از کربلاست، راه رسیدن به مذهب شیعه، عاشورا است. کسانی که سرشت پاکی دارند یقیناً با مطالعه ای مصیبت کربلا به غدیر می رسند.

غدیر و شاعران

سه شعر فاخر غدیر از سه شاعر برجسته‌ی معاصر عبارتند از : ملک الشعراء بهار، یوسفعلی میرشکاک و محمدکاظم کاظمی.

قصیده پیش‌رو منتخبی از قصیده‌ای است که محمد تقی بهار در مقام ملک الشعرائی آستان قدس رضوی در سال ۱۲۸۳ شمسی (مصادف با آغاز دوران شاعری خود) سروده و در مجلس سلام عید غدیر قرائت و تقدیم نموده است. مدحیه‌ای در وصف مولا و بیان واقعه‌ی غدیر خم که روایت خطاب گونه‌ی آن ناخودآگاه حالت خطبه‌ی روز غدیر را به انسان تلقین می‌کند. چند خطی از این شعر زیبا تقدیم به دوست‌داران و عاشقان حضرت .

آنکه اندر نیم‌شب بر جای پیغمبر بخت

تا تن خود را به تیر کیدِ خصم اسپر کند

جز صفات داوری در وی نیابد یک صفت

آنکه عقل خویش را بر خویشتن داور کند

داورش خوانده ولی و احمدش خوانده وصی

هم وصایت هم ولایت ز احمد و داور کند

در غدیر خم خطاب آمد ز حق بر مصطفی

تا علی را او ولی بر مهتر و کهتر کند

تا رساند بر خلائق مصطفی امر خدای

از جهاز اشتران از بهر خود منبر کند

گرد آیند از قبایل اندر آن دشت و نبی

خطبه بر منبر پی امر خلافت سر کند

گوید آن کاور را منم مولا، علی مولای اوست

زینهار از طاعت او گر کسی سر در کند

جشن فیروز وی است امروز کز کاخ امام

بانگ کوس و تهنیت گوش فلک را کر کند

بوالحسن فرزند موسی آنکه خاک درگهش

مرده را مانند عیسی روح در پیکر کند

ویژه نامه عید غدیر

غدیر از نگاه : نویسندگان، شاعران،

مستشرقان

هسته پژوهشی تسنیم

وابسته به واحد پژوهش مدرسه

علمیه فاطمیه دامغان

